

La febre de Gonzalo Herralde

La vida i miracles de Gil Foix, el financer més agressiu de la Barcelona puixant que culmina amb l'Exposició del 1888 ja té versió cinematogràfica. Gonzalo Herralde acaba de pre-estrenar *La febre d'or*, una pel·lícula que també serà sèrie televisiva, per a TV3 i TVE.

Mentre la versió oficialment cinematogràfica de *La febre d'or* s'acaba de polir perquè es pugui estrenar el mes que ve, Gonzalo Herralde es recupera de la seva pròpia febre, una febre que va començar l'any 1985. Ell mateix explica que, buscant un guió que fes emmalaltir, es va trobar entre mans la novel·la de Narcís Oller, *La febre d'or*. En una nit es va empassar la història de Gil Foix, un home de Vilaniu que, instal·lat a Barcelona, esdevé un dels financers més influents en l'eufòrica etapa que domina la ciutat dels anys immediatament anteriors a l'Exposició del 1888. El matí següent d'aquesta lectura, Gonzalo Herralde ja tenia l'embrí d'un guió. I va posar-se a treballar. Set anys després la pel·lícula està enllestida. Després de la

pre-estrena a Valls, fa dues setmanes, Gonzalo Herralde encara no s'ha refet del tot. A les oficines de la seva productora, Trasbals, SA, fuma sense parar i parla per telèfon. Només de la pel·lícula.

—Des del 1985 *¿La febre d'or ha estat gairebé l'única producció que li ha fet perdre la son, no?*

—No ben bé, perquè l'any 1987 em van oferir de fer *Laura*, versió en cinema de *Laura a la ciutat dels Sants*. Tot i fer aquesta pel·lícula, però, estava de ple en la preparació de *La febre d'or*. Del rodatge de *Laura*, en vaig aprendre moltes coses que després m'han estat molt útils per a *La febre d'or*. Com, per exemple, el fet de treballar en una pel·lícula d'època. A més, en el rodatge de *Laura* vaig poder treballar amb uns quants profes-

sionals que han col·laborat amb mi en *La febre d'or*. Quan reprene el projecte de la *La febre d'or* m'adono de seguida que sense la col·laboració de les televisions en la producció, és impossible de tirar-la endavant. L'acord amb TVE i TV3 va ser força difícil per la dependència de totes dues emissores dels pressupostos anuals. La venda dels drets d'antena va endarrerir el projecte un any sencer. L'únic de positiu de tota aquesta espera ha estat que, la pel·lícula, l'he poguda tenir molt feta al cap, amb algunes idees molt clares. Això ha fet algunes coses més fàcils durant el rodatge.

—A la presentació de la pel·lícula a Valls, tothom esmentava la seva tenacitat implacable —per no dir una altra cosa— a l'hora de tirar endavant aquest projecte

—Per una banda, i com a director, m'apassionava la història, l'atractiva barreja entre el món dels diners i el món dels sentiments. Per altra banda, el fet d'haver produït la pel·lícula juntament amb Lluís Simon, m'ha permès de seguir el projecte molt de prop i, en definitiva, portar-lo jo mateix. Si en la producció d'una pel·lícula, hi participa el director, el pare de la criatura, treballes al màxim perquè la cosa rutlli, ni que sigui assumint riscos econòmics fortíssims.

—Però vostè volia fer una pel·lícula i li ha acabat sortint una sèrie que també tindrà el seu format reduït per als cinemes. *¿La seva idea inicial no s'ha desvirtuat?*

—Tots els projectes són vius. I *La febre d'or* també. Tot anant-hi treballant veia que el material era molt bo. Hauria

estat una llàstima, desaprofitar-lo. Així, tot i que en un principi havia de ser una pel·lícula en dues parts, és a dir, dos llargs metratges, ha acabat sent tres llargs metratges, cosa que en complica l'exhibició. L'estructura narrativa ha variat, és clar. En síntesi, a les dues parts que va escriure Narcís Oller —*La pujada i l'Estimbada*—, nosaltres n'hi hem afegit una al mig, *L'Èxit*. Després d'haver-la vista tota sencera a Valls, intentaré que, a banda la versió per a cinema, de dues hores i escaig, es pugui exhibir completa en alguna sessió especial en caps de setmana, tant a Barcelona com en altres ciutats.

—*La participació de TVE i TV3 en el projecte —el primer cop que col·laboren totes dues en una pel·lícula— farà que La*

d'or, igual que moltes altres produccions europees semblants, no és clarament una sèrie televisiva com *Retorn a Brideshead*, amb capítols de 50 minuts, etc. Es tracta d'un nou tipus de producció de cinema per a televisió.

—*Les seves tres últimes pel·lícules* *Últimas tardes con Teresa*, *Laura i ara* *La febre d'or* *tenen base literària. ¿Es la seva manera d'explicar històries amb imatges?*

—Treballar amb obres que expliquen fets i persones que eren contemporanis de l'autor crec que és un punt de partida molt vàlid per a acostar-se al passat. Disposes de material amb autenticitat. Les tres pel·lícules, a més, jo les entenc com una trilogia: l'una, *Últimas tardes con Teresa* és el temps de la meua infantesa,

Narcís Oller que amb prou feines inclou diàlegs en la novel·la. Aquesta part, Oller la va escriure d'una tirada durant un estiu a Puigcerdà. Oller volia publicar la novel·la al més aviat possible perquè sabia que Èmile Zola estava escrivint *L'argent*, una novel·la amb una temàtica similar a la de *La febre d'or*. Va voler ser el primer a acabar-la, doncs. A la pel·lícula i com a homenatge a Zola, hi hem introduït dos dels seus personatges de *L'argent*, el cap de la Banca catòlica i el cap de la Banca jueva, sempre disputant-se l'hegemonia financera.

—*La febre d'or és una superproducció com no se'n veuen a Catalunya. No es correspon massa amb la realitat del cinema del país, un cinema que ha tingut una inflació de comèdia*

cions importants en les quals participa la televisió, com és el cas de *Monturiol*. Em sembla que les televisions han d'apostar pel cinema, perquè és de les poques vies de supervivència que tenim.

—*¿El paper de les subvencions seria subsidiari, per tant?*

—Millor o pitjor, les subvencions institucionals funcionen. Les valoracions per les quals s'atorguen aquests ajuts; les fan comissions d'experts, la decisió de les quals sempre és subjectiva, però és l'única manera de fer-ho. Això sí, el sistema de subvencions hauria de ser més flexible, que no t'obliguessin a presentar pressupostos tancats quan estàs en plena elaboració del projecte. A França, per exemple, tenen un any sencer per a poder presentar el projecte definitiu i no cal dir que allí les subvencions per al cinema són quatre vegades més importants que no pas aquí. Aquí hi ha una mena d'actitud contrària al cinema per part de les administracions. No els importa. Pel que fa a les darreres reivindicacions de l'Associació de Productors, l'únic que en puc dir és que demanen un seguit de coses que ja es demanaven fa anys i que no s'han aconseguit.

—*¿És realment impossible fer cinema a Catalunya?*

—No del tot, però quasi. El que cal per a fer una pel·lícula és, d'entrada, dues o tres persones que la vulguin fer. Però a partir d'aquí és imprescindible que algú assumeixi un risc econòmic important i, cosa encara més difícil, una bona distribució. Si les televisions no hi participen adquirint drets d'antena, no hi ha pas gaire cosa a fer. El panorama s'acaba aquí.

—*¿Què té pensat de fer després de La febre d'or?*

—No tinc res entre mans. De moment, esperar que passi la febre.

Gonzalo Herralde ha trigat set anys en enllestir la seva última pel·lícula, *La febre d'or*, que ara s'estrena.

J. AMIGÓ

febre d'or es difongui sobretot per televisió?

—Les produccions del tipus de *La febre d'or* són cada cop més freqüents a Europa, sobretot a Alemanya i Itàlia. En primer lloc, les sèries d'època amb molts capítols són molt cares, gairebé prohibitives. En segon lloc, produir sèries de pocs capítols ajuda als televidents a seguir-les amb més facilitat. Cal recordar que som a l'era del *zapping* i la fidelitat televisiva de la gent davant tanta oferta és minsa. *La febre*

l'altra, el de la pre-guerra, el temps dels meus pares i finalment, l'última, *La febre*, va més lluny, als besavis.

—*En el cas de La febre d'or, ¿quines han estat les principals dificultats per a adaptar un text amb tantes accions i mons paral·lels?*

—A l'hora de fer el guió amb el Guillem-Jordi Graells ens trobem amb una primera part, *La pujada*, que no té gaires dificultats, perquè Narcís Oller la va treballar moltíssim. A la segona part, ens trobem un

considerable darrerament...

—La comèdia ha pogut funcionar bé, però potser el resultat ha estat força local i això, a mi, no m'interessa gaire. Pel que fa a l'aspecte creatiu, Barcelona sempre ha estat un centre de producció caracteritzat pel seu eclecticisme; s'hi ha fet una mica de tot. En el moment que ara som, després de l'allau de comèdies, crec que la producció s'hauria de diversificar al màxim.

Per altra banda, es detecta una tendència cap a produc-

Xènia Bussé